

Dilemma:

”Handicaptoiletet er populært”

Hver gruppe har en vært.

Dette dilemmakort er til værten og indeholder:

- En værtsvejledning
- Et dilemma
- Nogle faktabokse
- Spørgeguide til henh. dialog et og dialog to

Værtsvejledning:

Som vært er din rolle at være facilitator for en god og konstruktiv dialog, hvor alle kommer til orde. Din rolle er ikke at deltage med egne perspektiver, men du må gerne sætte dit perspektiv i spil ved at stille det som et spørgsmål (“Hvad hvis vedk. gjorde xxx?”).

Tilstræb at være nysgerrig (“Hvordan kan det være, at du tænker det?”) og undersøgende (“Hvad hvis vedkommende reagerer på en anden måde, end den du antager?”).

Tilstræb også at gøre det trygt at sige noget sårbart ved at gøre det klart, at der gerne må deles forskellige perspektiver, og at alle har et ansvar for at møde hinanden med respekt.

Dialogen er delt op i to dele

Første del handler om at give spørgeren gode råd, og anden del handler om dilemmaets tema med afsæt i paneldeltagernes egen DTU-hverdag.

På side tre og fire finder du spørgsmål og data, du kan bringe i spil, for at kvalificere dialogen.

Når du har læst denne vejledning og skimtet spørgeguiden, bedes du læse dilemmaet højt for panelet. Giv dem derefter et øjeblik til at reflektere individuelt over dilemmaet. Herefter sætter du dialog et i gang.

Dilemmaet

Thomas arbejder på DTU og sidder i kørestol. Egentlig synes han, at DTU har gode forhold for kørestolsbrugere, sammenlignet med andre steder. Men der er alligevel et "men". For hvordan forholdene er afhænger af, hvor man er på campus, og uvisheden fører til mental overarbejde.

Thomas' største daglige udfordring drejer sig om toiletforholdene og vejen derhen, på det institut hvor han arbejder. Dels kræver det lidt detektivarbejde at finde toiletter, hvor der er plads til at en kørestol kan komme ind. Dels kan nogle døre vanskeliggøre turen. Han er taknemmelig for de automatisk åbnende døre, som der er nogle steder. Om end de kan være en udfordring, når det ikke er skiltet hvilke af dørene, der åbner automatisk, og hvilken vej de åbner.

Thomas har dog lokaliseret ét stort toilet, som han gør brug af. Sagen er, at dette toilet tilsyneladende er meget populært. I hvert fald er det ofte optaget, når han skal bruge det - men ikke af andre i kørestol. At handikaptoiletet er i brug, skyldes ikke, at de andre toiletter ved siden af er optagede. Så han gætter på, at toilettet er populært, fordi det er større end de andre og har håndvask og spejl (som i øvrigt er for højt placeret for én i kørestol).

Da han ikke kan bruge de andre toiletter, sidder han derfor altid og venter, når den, der bruger toilettet, kommer ud. Thomas føler, at det er en akavet situation. Og selvom det ikke italesættes, har han en følelse af, at den anden part bliver lidt flov, når vedkommende kommer ud og ser, at der sidder en i kørestol og venter. For Thomas er det yderligere en udfordring, da han, som flere andre kørestolsbrugere, har blærefunktionsnedsættelse og derfor helst ikke skal vente for længe.

Til de andre brugere af toilettets forsvar, så er der faktisk ikke noget handicapskilt på døren, så måske tænker de slet ikke over det.

Thomas er meget splittet omkring, hvorvidt han skal gøre noget, og i så fald, hvad han skal gøre. Han går i forvejen med en følelse af at være heldig over at være blevet ansat. Selvom han rationelt godt ved, at han ikke burde føle, at han har mindre ret til et arbejde, end folk der ikke sidder i kørestol, så har han alligevel ikke lyst til at være til besvær. Det vil derfor ikke være let for ham at sige sine særlige behov højt. Thomas vil gerne have Monopolet til at drøfte sine muligheder.

Dialog 1

Hvad råder Monopolet spørgeren til?

- [Start med at spørge paneldeltagerne, hvad de hver især tænker om dilemmaet, så alle fra starten får ordet]
- "Hvad kan der være af underliggende årsager til det dilemma, spørgeren præsenterer?"
- "Hvad tænker I om de muligheder, spørgeren lægger op til?"
- "Er der en måde, hvorpå Thomas kan sætte en forandring i gang uden selv at blive centrum?"
- [Inddrag gerne data fra boksene, som indspark til drøftelsen]
- [Andre undersøgende spørgsmål]
- "Vi skal finde frem til et svar til spørgeren, men I behøves ikke at være enige. Hvad synes I, spørgeren skal gøre?"

Kørestolsbrugere frasorteres i rekrutteringsprocessen (7,7% med nævnt handicap indkaldtes til samtale mod 17%).

("Unequal? A Field Experiment of Recruitment Practices Towards Wheelchair Users in Denmark", Aalborg Universitet, 2022)

Knap en fjerdedel blandt respondenter med større fysisk handicap (22 %) var blevet fyret i løbet af de sidste fire år i 2020. Blandt mennesker uden handicap drejer det sig om ca. hver tiende (11 %). (Mennesker med handicap, 2021, VIVE)

2 Dialog 2

Hvad gør I hos jer, og hvad kunne I gøre?

Denne del af dialogen stiller skarp på paneldeltagernes egen DTU-hverdag.

Sæt dialog to i gang ved at fortælle panelet, at omdrejningspunktet fortsat er temaet fra dilemmaet, men nu skal de se på, hvordan vilkårene er i egen enhed, samt se på evt. indsatsområder.

Vær opmærksom på, at dialog to kan blive mere sårbar. Tilstræb derfor at skabe plads til omsorg og respekt for hinanden. Det gælder fortsat ikke om at nå til enighed, men om at blive klogere på hinandens perspektiver.

- "Kan I genkende noget fra dilemmaet, enten på et personligt plan, eller har I observeret noget, der minder om det?"
- "Hvordan er tilgængeligheden og forhold for kørestolsbrugere i jeres enhed?"
- "Har I, eller har I haft ansatte, der sidder i kørestol i jeres enhed, af hvad I ved af?"
- "Hvad kunne evt. gøre jer tilbageholdende for at ansætte en person, der sidder i kørestol?"
- "Det, som I har rådet spørgeren til, er der noget af det, som I selv praktiserer i jeres enhed? Hvis ja, hvad? Hvis nej, ville det være muligt?"
- "Hvad kunne I ellers gøre? Både på individ-, gruppe- og organisationsniveau."
- [Andre undersøgende spørgsmål]
- "Hvad vælger I hver især at tage med tilbage til jeres enhed, enten som opmærksomhedspunkt eller som mulige indsatser/ løsningsforslag relateret til dilemmaets tema?"